

“CHECK” lista obaveza i odgovornosti prije, u toku i poslije mobilnosti

U TOKU MOBILNOSTI (nastavak):

- ➔ **prisustvovati info danu na univerzitetu *domaćinu*** (radi prikupljanja potrebnih akademskih i administrativnih podataka, veoma je bitno da prisustvujete orijentacionom programu koji se organizuje na univerzitetu *domaćinu*);
- ➔ **otvoriti račun u EU banci** (nakon što dobijete potrebne informacije od ureda za međunarodnu saradnju univerziteta na kojem boravite o isplati stipendije, neophodno je da otvorite račun u EU banci te podatke koje dobijete dostavite uredu);
- ➔ **izmjene u ugovoru o učenju** (u slučaju da je potrebno izvršiti izmjene u ugovoru, to radite u prvih mjesec dana boravka kako ne biste utjecali na ostatak vašeg perioda mobilnosti. Pored izmijenjenih predmeta/aktivnosti, potrebno je ponovo prikupiti sve tražene potpise);
- ➔ **boraviti na univerzitetu *domaćinu* u toku mobilnosti** (kao stipendista, obavezni se da svoje akademske aktivnosti obavljate na univerzitetu *domaćinu* u skladu sa definisanim ugovorom o učenju/mobilnosti. Vlastita putovanja možete obavljati vikendima i praznicima, a u slučaju akademskog usavršavanja ili prisustva konferenciji u trajanju od nekoliko dana što iziskuje izostajanje od svakodnevnih aktivnosti, potrebno je da tražite dozvolu od koordinatora programa kao i univerziteta na kojem boravite. Naravno, od vas će se tražiti da to isto i dokažete. Svaki neopravdani izostanak može utjecati na neisplaćivanje stipendije za dati period);
- ➔ **biti u kontaktu sa akademskim koordinatorima na *matičnom* univerzitetu** (u slučaju eventualnih promjena ili izmjena, veoma je bitno da ste u kontaktu sa akademskim koordinatorima/supervizorima kako bi se sve izmjene lakše i na vrijeme obavile).

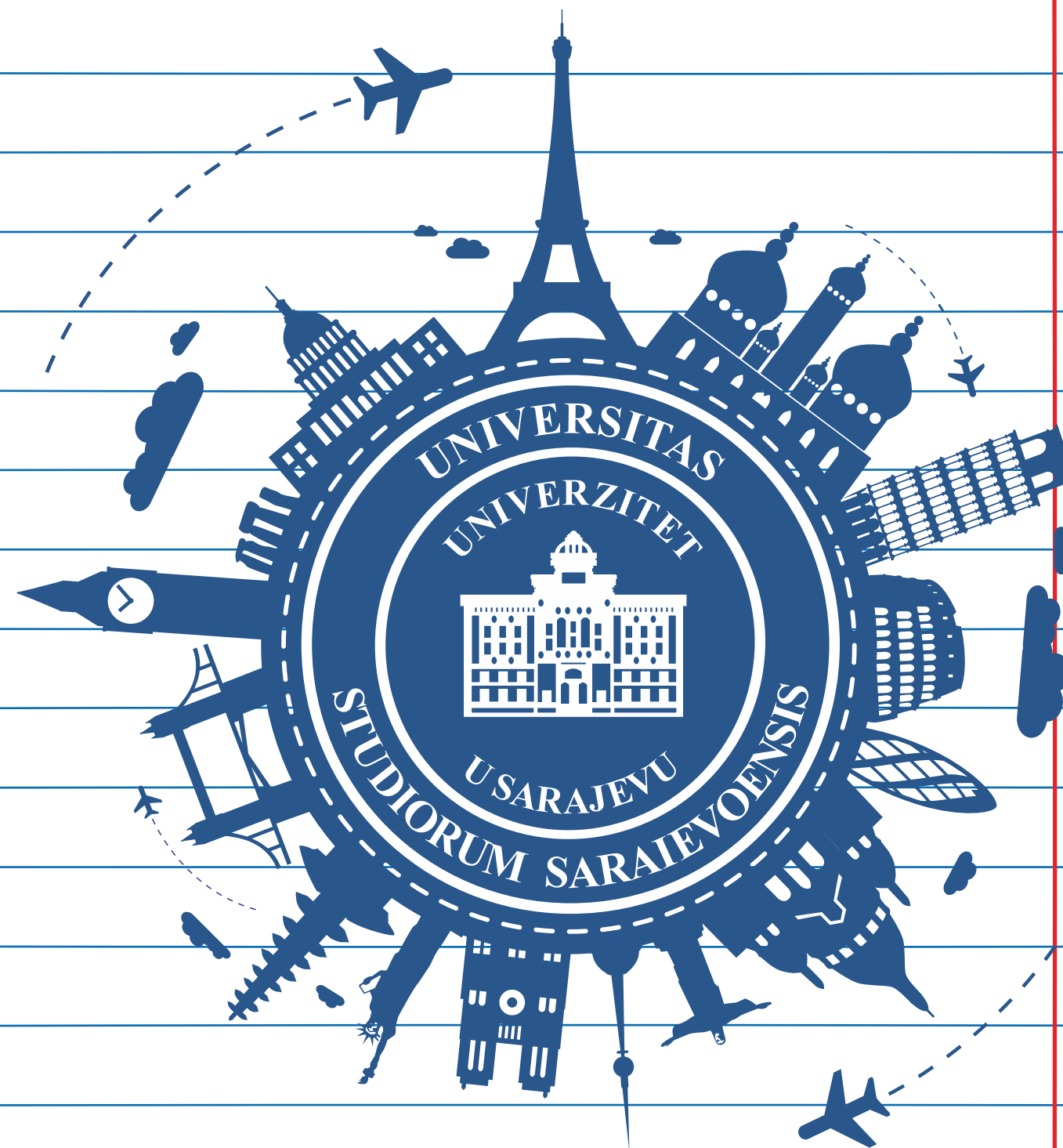
NAKON MOBILNOSTI:

- ➔ **prije odlaska sa univerziteta *domaćina* potrebno je da se javite uredu za međunarodnu saradnju univerziteta *domaćina*** (na ovaj način se evidentira završetak vaše mobilnosti);
- ➔ **ispunjen izvještaj (*final report*) predati uredu za međunarodnu saradnju** (predajete ga lično uredu ili putem emaila. Izvještaj potpisujete vi i vaš supervizor/koordinator na univerzitetu *domaćinu*);
- ➔ **preuzeti prepis ocjena** (za studente, te ponijeti sa sobom kako biste predali vašoj studentskoj službi radi priznavanja predmeta);
- ➔ **povratne putne karte skenirate i šaljete koordinatorima radi opravdanja troškova** (često se traži da se originali pošalju poštom).

UNIVERZITET U SARAJEVU Telefon: +387 33 565 116
SLUŽBA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU Email: erasmus@unsa.ba
(Obala Kulina bana 7 - treći sprat) Web: www.erasmus-unsa.ba
71000 Sarajevo www.facebook.com/iro.unsa
Bosna i Hercegovina IRO.UNSA

Ovaj materijal je pripremljen od strane Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu u saradnji sa Evropskom Komisijom kroz implementaciju Erasmus+ projekta izgradnje kapaciteta *Jačanje internacionalizacije bh. visokog obrazovanja - STINT* (Strengthening of Internationalization in B&H Higher Education 561874-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA2-CBHE-SP).

INSTRUKCIJE ZA STIPENDISTE U OKVIRU PROGRAMA MOBILNOSTI

UKRATKO O ERASMUS PROGRAMIMA, BOSNI I HERCEGOVINI I UNIVERZITETU U SARAJEVU

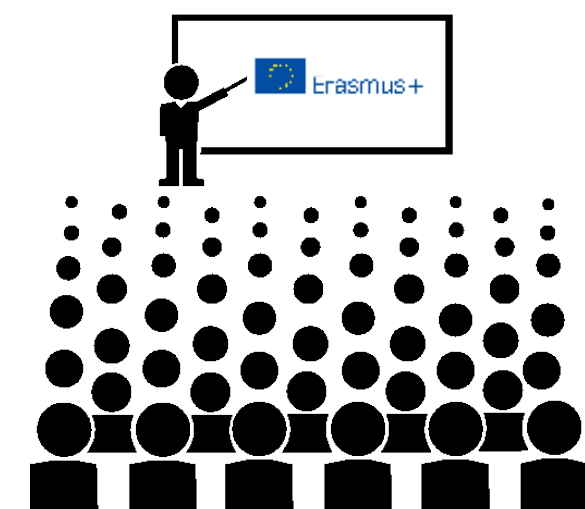
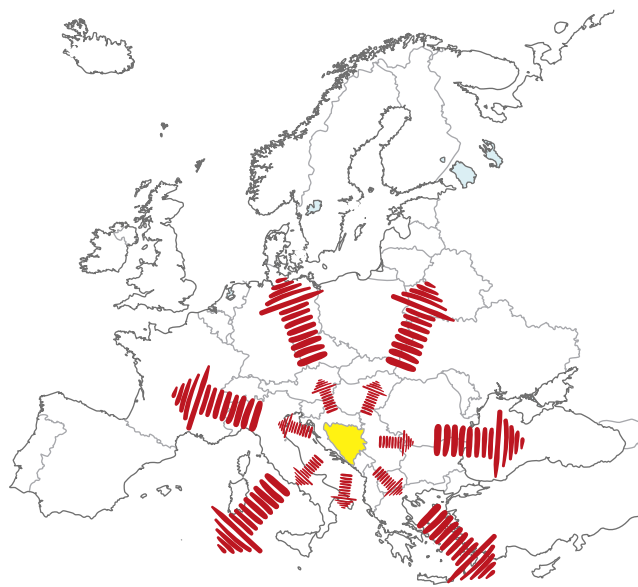
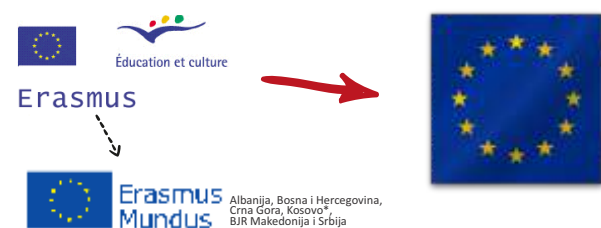
Skoro 30 godina, Evropska unija je finansirala program "Erasmus" koji je podrazumijevao razmjenu studenata samo između zemalja članica Evropske unije. Posebnim „kanalom“ Erasmusa – Erasmus Mundus, ta razmjena je proširena na ostale zemlje izvan Evropske unije. Univerzitet u Sarajevu je učestvovao u svih 19 projekata Erasmus Mundus Action 2 programa namijenjenog za područje Zapadnog Balkana.

Nakon zvanično iskazanog interesa za djelimično učešće u programu Erasmus+, Bosna i Hercegovina kao zemlja partner može učestvovati u određenim aktivnostima programa kojima se upravlja na centralizovan način od Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizuelne djelatnosti i kulturu (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency – EACEA). Djelimično učešće službeno je potvrđeno u junu 2014. godine kada je potpisan Sporazum o učešću i plaćanju ulazne karte između Bosne i Hercegovine i Evropske unije. Erasmus+ program je proširio mogućnosti mobilnosti dozvoljavajući razmjenu studenata, akademskog i administrativnog osoblja između *programskih* i *partnerskih* zemalja.

Programske zemlje su one zemlje koje u potpunosti učestvuju u Erasmus+ programu, s obzirom da one i najviše finansijski doprinose ovom programu. Programske zemlje čine 33 zemlje: 28 članica Evropske unije, Island, Lihtenštajn, Norveška, BJR Makedonija i Turska. **Partnerske zemlje** su sve ostale zemlje u svijetu, među kojima je i Bosna i Hercegovina.

Univerzitet u Sarajevu nalazi se u skupini visokoobrazovnih institucija zemalja obilježenih kao *partnerske* zemlje koje su u procesu približavanja Evropskoj uniji (skupina zemalja Zapadnog Balkana zajedno sa Albanijom, Kosovom*, Crnom Gorom i Srbijom). Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu kontinuirano komunicira u svrhu pronalaska odgovarajućih partnera kako bi nastavila akademsku mobilnost studenata, nastavnika i saradnika kroz nove mogućnosti i kategorije koje ovaj program nudi. Na ovaj način se stvara infrastruktura svim članicama Univerziteta u Sarajevu za kontinuiranu saradnju i nastavak akademske razmjene. S ciljem promocije programa Erasmus+, Univerzitet u Sarajevu je u toku 2014. i 2015. godine organizovao seriju informativnih sastanaka kao mjeru podrške nastavnicima i saradnicima za pisanje projektnih prijava u okviru Erasmus+ programa na kojim su predstavljene informacije o akcijama dostupnim BiH u Erasmus+ programu kao i detaljne informacije u vezi sa tekućim konkursima, te o mogućnostima u oblasti visokog obrazovanja.

Tokom 2015. godine su objavljeni prvi konkursi, a prve mobilnosti su krenule u akademskoj 2015/2016. godini.

"CHECK" lista obaveza i odgovornosti prije, u toku i nakon mobilnosti

PRIJE MOBILNOSTI:

- ➔ **provjeriti da li ste dobitnik stipendije** (stipendisti su obaviješteni putem emaila od koordinatora programa, ili univerziteta *domaćina*. Informacije se mogu pronaći i kod Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu);
- ➔ **prisustvovati informativnom sastanku sa stipendistima** (sastanak organizuje Služba za međunarodnu saradnju Univerziteta u Sarajevu);
- ➔ **provjeriti validnost pasoša i vizni režim zemlje u koju odlazite** (voditi računa da pasoš važi u toku prijave i boravka u stranoj zemlji, odnosno minimalno tri mjeseca važenja nakon završetka mobilnosti u zemlji *domaćinu*. Za studente čiji je boravak duži od tri mjeseca, obavezno je regulisanje vize, za akademsko i administrativno osoblje koje ostaje kraće od 3 mjeseca, viza nije potrebna);
- ➔ **provjeriti sa univerzitetom *domaćinom* vaše obaveze prilikom dolaska** (npr. otvaranje EU bankovnog računa ili dostavljanje dokumentacije koju prethodno trebate obezbijediti u Bosni i Hercegovini);
- ➔ **provjeriti da li ste regulisali način putovanja** (prije odlaska, potrebno je regulisati način putovanja: avion, autobus, voz, brod, te da imate potrebne dokumente - karte kako biste mogli putovati);
- ➔ **provjeriti mogućnosti smještaja** (kontaktirati univerzitet na koji odlazite kako biste dobili potrebne informacije o smještaju, studentskim domovima ili savjete za privatni smještaj);
- ➔ **provjeriti početak mobilnosti** (sa univerzitetom na koji odlazite provjerite koji je period kada trebate biti na tom univerzitetu);
- ➔ **provjerite da li vam email radi ispravno** (veoma je bitno da imate email koji svakodnevno provjeravate, te u slučaju promjene obavijestite koordinatore, jer se dosta dokumenata šalje i komunikacije obavlja putem emaila. Također, radi jednostavnosti komunikacije, email bi po mogućnosti trebao biti sadržan od imena i prezimena kandidata, bez dodatnih imena, nadimaka i ostalih znakova);
- ➔ **potrebno je da imate potpisanu svu potrebnu dokumentaciju** (ugovor o učenju/mobilnosti, prijavni formulari i ostala neophodna dokumentacija treba da bude ispunjena traženim podacima, potpisima i pečatima, gdje je potrebno, prije početka mobilnosti - od kandidata, *matičnog* univerziteta i univerziteta *domaćina*);
- ➔ **potrebno je potpisati Erasmus Mundus/Erasmus+ ugovor** (zvanični dokument između vas i koordinatora, odnosno EU univerziteta kojim se potvrđuje ugovorna obaveza mobilnosti i isplate stipendija).

U TOKU MOBILNOSTI:

- ➔ **po dolasku na univerzitet, obavezno se javiti koordinatorima** (njihovom uredu za međunarodnu saradnju kako bi evidentirali vaš dolazak i zvanično započeli period mobilnosti);
- ➔ **predati putne karte** (boarding passes, bus i/ili voz karte);
- ➔ **predati ugovor o učenju** (ovaj dokument predajete prema instrukcijama uredu za međunarodnu saradnju na univerzitetu na kojem boravite, ili uploadirate na online platformu);